

Francesc, in memoriam

JORDI CASTELLET I SALA

649 284 074

Teòleg, escriptor, professor i conferenciant

Malament quan d'algú no se'n pot dir res més que era molt bona persona! «Només faltaria!», es podria respondre. Ara bé, caldria anar una mica més enllà del simple vernís superficial de paraules correctes i ponderades. Es dona per suposat que el papa Francesc ha estat molt bona persona d'entrada, però no n'hi ha prou. Li varen demanar els cardenals, en el conclave del 2013, que governés des de la càtedra de sant Pere i sant Pau a Roma; que agafés per les banyes els dimonis que removien la cua en el si de l'Església Catòlica, com han estat les qüestions dels abusos sexuals i de poder, per molt que no es faci mai net del tot. Ell hi va imprimir el seu segell personal, de comunicació directa, de paraules directes, sense tenir massa present les repercussions diplomàtiques, d'expressió punyent davant dels escàndols contra la humanitat: des de la guerra, fins a la denúncia de la pobresa, dels oblidats i sobrants, aquells de qui ningú no fa cas, per la seva irrellevància econòmica o social.

Cal donar uns passos enrere per gaudir d'una millor perspectiva i me n'he anat a uns exercicis espirituals predicats als bisbes espanyols per Jorge Bergoglio, per molt que aquests foren publicats a França el 2013, oportunament en el moment de la seva elecció com a successor de la seva romana. En aquell moment de primera lectura, vaig escriure'n la meua valoració, que deia, si fa no fa que contra la imatge que s'ha volgut donar d'un papa de les anècdotes i floretes a l'estil de sant Francesc, els exercicis espirituals del papa Francesc denoten gran força interior, intensitat i valor. Més enllà de presentar un papa tou, amable, però titella, de gestos i prou, aquí es troba un veritable pastor, que denota una voluntat ferma i decidida pel Déu i per l'Església de Jesucrist.

Presentant-lo com un nou Joan XXIII, el papa bo, se l'ha volgut desprestigiar, assenyalant que es tracta d'algú simpàtic, bona persona i prou; però de papa bo ja n'hi ha hagut un. No és així amb Francesc, sinó que es tracta d'un pastor amb un gran tremp pastoral, que no està d'històries, molt realista i que coneix el terreny que trepitja, que posarà el seu accent sobre la cura de la creació, sobretot en l'atenció als més febles en el seu si, com són els pobres, els marginats i els que no tenen veu en un món superdesenvolupat, que cada vegada corre més de pressa, que no dubta davant dels sacrificis humans bèl·lics o econòmics. Francesc s'ha revelat contra totes aquestes injustícies latents en un món en continu creixement, que té la clau per a la solució dels problemes i necessitats de les persones, però que es mostra descuidat davant les grans desigualtats.

El recentment traspassat professor jesuïta, el teòleg José Ignacio González Faus, tan admirat com envejat, escrivia un any d'aquests que «potser el papa Joan Pau no era tan sant; ni tampoc el papa Benet tan llest, ni molt menys el papa Francesc tan simple!»

Cal anar més enllà doncs, rellegir els seus escrits, cartes i encíclics i descobrir-hi l'empremta d'un missatge evangèlic que corre més enllà de les fórmules infal·libles per penetrar en el fons de sentit comú, de la recerca de la saviesa, de la voluntat de viure i del desig de mostrar el camí de salvació i de pau per a tota la humanitat, sense excepcions.

Per contra, es notava fortament l'accent posat en l'evangelització, a l'hora de citar sobretot l'exhortació apostòlica de Pau VI, *Evangelii Nuntiandi* del 1975; els deures de l'Església en el si del món contemporani, acceptant la diversitat, la pluralitat així com les seves contradiccions i paradoxes. Malgrat tot, aquest món present i real és el que cal acceptar i reconèixer, per molt que no sempre s'hi estigui d'acord. Aquí cal anunciar-hi l'Evangeli de mil formes distintes, la majoria encara per inventar.

Posant-nos en guàrdia contra els reflexos de la por, deia: «La por ens fa veure fantasmes, tant és així que de vegades és el mateix Senyor qui se'ns apareix i el confonem amb un fantasma. La fe, al contrari, ens fa serens i ens enforteix, evitant les reaccions impulsives i incontrolades tan característiques de la por, com són les reaccions de covardia o de temeritat! Sí, de vegades la por pot donar l'aparença de coratge i fer-nos cometre un pecat de temeritat, quan més aviat hauria de regnar la reserva evangèlica, com en Mc 14,19 quan el Senyor corregia la imprudència de Pere, assegurant que no el negaria.»

Al cel siau, papa Francesc, allí ens puguem retrobar: gràcies pels vostres serveis.